

Centrum Dialogu im. Marka Edelmana w Łodzi

ul. Wojska Polskiego 83
91-755 Łódź
tel. 0048 42 636 38 21
kom. // cell. 506 155 911
biuro@centrumdialogu.com
www.centrumdialogu.com

FESTIWAL
ŁÓDŹ
WIELU
KULTUR

www.lodz Wielukultur.pl

FESTIWAL ŁÓDŹ WIELU KULTUR 2024

4-13 października 2024

sześć ścieżek programowych

Wraz ze zmieniającym się światem zmienia się nasze rozumienie kultury. Kultura poszerza swoje pole, nie zamykając się jedynie w granicach przynależności etnicznej czy narodowej. Jest dużo bardziej zróżnicowana, płynna i otwarta, kształtuje ją bogata sieć wspólnotowych związków i doświadczeń. Pejzaż kulturowy tworzony przez tak różnorodne i wzajemnie przenikające się tożsamości wymaga innego opisu. Dlatego współczesną Łódź chcemy przedstawić jako przestrzeń, w której koegzystują ze sobą kultury etniczne – obok polskiej, także romska czy ukraińska – ale także feministyczna, queerowa, ludowa, osób z niepełnosprawnościami, kultura dzieci i młodzieży. Więcej – chcemy zapytać o kulturę jako fenomen, w którego kształtowaniu uczestniczą nie tylko ludzie.

Do współtworzenia tegorocznej edycji Festiwalu zaprosiliśmy artystów i artystki z Łodzi, Polski i Europy. Premierowe projekty dla festiwalowej publiczności przygotują między innymi: Daniel Rycharski, jeden z najgłośniejszych artystów młodego pokolenia; Mihaela Drăgan, współtwórczyni pierwszego feministycznego romskiego teatru w Rumunii; Krzysztof Wodiczko, światowa ikona sztuki zaangażowanej; Victoria Myronyuk, eksperymentująca reżyserka ukraińska i Michał Zadara, uznany twórca teatralny. Bezprecedensowym wydarzeniem Festiwalu będzie pierwsza w Polsce monograficzna wystawa Ceiji Stojki, zmarłej przed dziesięciu laty romskiej malarki i pisarki z Austrii oraz koncert World Orchestra Grzecha Piotrowskiego w intencji pokoju na świecie.

Wydarzenia Festiwalu układają się w sześć ścieżek programowych:

Łódź Wszystkich Istnień

Festiwal przypomina, że ludzkie kultury są zaledwie częścią złożonych ekosystemów, od których przetrwania zależy nasze dalsze istnienie. W premierowym spektaklu **Michała Zadary „400 m² nadziei”** główna rola przypadnie nie-ludzkim aktorom: roślinom, bezkręgowcom, słońcu, ziemi, wodzie. Ideowo projekt nawiąże do praktyki i badań Isabelli Tree, pisarki i działaczki ekologicznej propagującej działania na rzecz rozwoju dzikich biosfer na zagospodarowanych wcześniej terenach. Pierwsza część odbędzie się o wschodzie i zachodzie słońca: publiczność zostanie zaproszona do obserwowania i wsłuchiwania się w dziczejący teren, który na początku roku

Centrum Dialogu im. Marka Edelmana w Łodzi

ul. Wojska Polskiego 83
91-755 Łódź
tel. 0048 42 636 38 21
kom. // cell. 506 155 911
biuro@centrumdialogu.com
www.centrumdialogu.com

FESTIWAL
ŁÓDŹ
WIELE
KULTUR

www.lodz Wielokultur.pl

został wydzielony w Parku Ocalałych. Dźwiękową przestrzeń porannego i wieczornego performansu współtworzył będzie **Andrzej Smolik** wraz z zespołem muzycznym. Druga część wydarzy się w tym samym miejscu – o 17.00 Michał Zadara wygłosi, a właściwie zainscenizuje wykład będący swoistym ekologicznym manifestem. Po wykładzie około godziny 18.00 znów będzie można usłyszeć na żywo Smolika. Wokół zdziczałych 400 m² parku powstanie ponadto instalacja artystyczno-edukacyjna nawiązująca do idei **nieplaców zabaw** – przestrzeni dla dzieci, umożliwiających ich nieskrępowaną, twórczą samorealizację. Festiwalowy nieplac zabaw zachęcał będzie całe rodziny do eksplorowania i czerpania inspiracji z miejskiej przyrody.

Festiwal otworzy się również na lokalne inicjatywy i środowiska, zwracając uwagę na to, jak istotnymi podmiotami w ekosystemie kultury są niezależne organizacje. Najbardziej łódzka z łódzkich galerii **Galeria Wschodnia** zaprosi festiwalową publiczność na wystawę „**Przystanek Wschodnia. Artefakty prowizorycznej wspólnoty**”. Przygotowana wespół z okolicznymi mieszkańcami wystawa opowie o tym, jak zmieniała się społeczność ulicy, przy której znajduje się galeria. W **Galerii Olympus** jeden z najbardziej znanych twórców współczesnej animacji, **Mariusz Wilczyński**, przedstawi prace poświęcone odchodzącym łódzkim krajobrazom. Łódź i jej skomplikowana historia będą również bohaterem wystawy „**Ściany mają uszy, a ulice oczy**”, którą **Inga Levy**, artystka pochodząca z Ukrainy, zaprezentuje w **Galerii WY**.

Romacen

Mimo iż romska społeczność zamieszkuje Łódź i jej okolice nieprzerwanie nieomal od dwóch stuleci, wciąż jej kultura dla większości pozostaje nieznaną. Tegoroczna edycja Festiwalu ma przyczynić się do zmiany tej sytuacji. Nazwa ścieżki, „Romacen” została zapożyczona od nazwy nurtu artystycznego zainicjowanego przez **Mihaelę Drăgan**, współtwórczynię pierwszego romskiego teatru feministycznego w Rumunii: **Giuvlipen**. W Fabryce Sztuki w Łodzi zostanie zaprezentowany spektakl-performans jej autorstwa połączony z koncertem muzyki rap „**Zaklęcia dla feministycznej przyszłości**”. Artystki zaproszą publiczność do świata cybeczarownic głoszących nadejście lepszej przyszłości wolnej od rasizmu i patriarchy.

Historia Romów to także historia męczeństwa i zagłady ponad 5000 romskich kobiet, dzieci i mężczyzn w łódzkim getcie. Przygotowana w **Muzeum Miasta Łodzi** retrospektywna wystawa **Ceiji Stojki** (1933-2013), której niezwykłą twórczość świat zaczyna dopiero odkrywać (była prezentowana m. in. w madryckim Museo Reina Sofia), nie odniesie się do łódzkiej tragedii wprost, opowie jednak o własnym doświadczeniu autorki, która jako dziecko przeszła przez obozy

Centrum Dialogu im. Marka Edelmana w Łodzi

ul. Wojska Polskiego 83
91-755 Łódź
tel. 0048 42 636 38 21
kom. // cell. 506 155 911
biuro@centrumdialogu.com
www.centrumdialogu.com

FESTIWAL
ŁÓDŹ
WIELU
KULTUR

www.lodz WieluKultur.pl

zagłady Auschwitz, Ravensbrück i Bergen-Belsen. Współczesne mierzenie się z romską tożsamością będzie z kolei tematem surrealizującego malarstwa **Krzysztofa Gila**, które pokaże galeria **Pracownia Portretu**.

Program dopełnią wydarzenia poświęcone edukacji antydyskryminacyjnej realizowane w partnerstwie z **Fundacją w Stronę Dialogu**, która za cel stawia sobie wzmacnianie głosu romskiej społeczności.

Ludowo-Queerowo

Krzysztof Wodiczko, polsko-amerykański artysta o światowej renomie, jeden z najwybitniejszych przedstawicieli sztuki społecznie zaangażowanej, stworzy pracę inspirowaną myślą Tadeusza Kościuszki. Premierowy projekt będzie nawiązywał do ludowej historii insurekcji kościuszkowskiej, a także do działań Kościuszki na rzecz emancypacji czarnych niewolników w Ameryce. Równocześnie zostaną postawione pytania o współczesne walki emancypacyjne. Projekt przyjmie formę projekcji publicznej, która ożywi pomnik wodza insurekcji znajdujący się na centralnym łódzkim placu, Placu Wolności. Projekt „Krzysztof Wodiczko: EMANCYPACJE. Projekcja na pomnik Tadeusza Kościuszki na Placu Wolności w Łodzi” jest wydarzeniem towarzyszącym Festiwalowi Łódź Wielu Kultur. Realizatorem projekcji jest Strategia 360°. Projekcja finansowana ze środków Łódzkiego Centrum Wydarzeń.

Kolejnym festiwalowym wydarzeniem upominającym się o kulturę ludową będzie wyjątkowa droga krzyżowa, stworzona z pozostałości tradycyjnych maszyn rolniczych przez **Daniela Rycharskiego**. Artysta, który swoją sztuką buduje pomost między kulturą ludową, religią chrześcijańską, a egzystencjalnym doświadczeniem osób LGBTQ+, tym razem przyjrzy się figurze Judasza i za pomocą przewartościowania jego roli w historii zbawienia spróbuje zmierzyć się z ludowym antysemityzmem.

Wątek chłopskiej emancypacji – ściśle związany z historią Łodzi – znajdzie swoją kontynuację w projekcie **Wojciecha Wilczyka**, fotografa znanego z realizacji projektów podejmujących drażliwą społecznie tematykę. Na wystawie artysty w **Kamienicy Hilarego Majewskiego** festiwalowa publiczność będzie mogła zobaczyć pokłosie realizowanego od kilku lat projektu dokumentującego rozsiane po ziemiach byłego zaboru rosyjskiego krzyże, które wiejska społeczność stawiała w podzięce za zniesienie pańszczyzny.

Centrum Dialogu im. Marka Edelmana w Łodzi

ul. Wojska Polskiego 83
91-755 Łódź
tel. 0048 42 636 38 21
kom. // cell. 506 155 911
biuro@centrumdialogu.com
www.centrumdialogu.com

FESTIWAL
ŁÓDŹ
WIELU
KULTUR

www.lodz Wielu Kultur.pl

Kultura queer stanowić będzie z kolei kontekst wystawy „**Smutn* lepszego świata nie zbuduję**” zrealizowanej przez osoby studenckie w **Akademickim Centrum Designu** łódzkiej ASP pod okiem wybitnej artystki i pedagogożki – **Agaty Zbylut**. Projekt, przywołujący postać nieżyjącej już znanej drag queen, Kim Lee, a zarazem nawiązujący do historii łódzkich robotnic i włókniarek, upomni się o miejsce dla doświadczeń wykraczających poza narzucone przez społeczeństwo normatywne podziały.

Z inicjatywy **Galerii Czynnej** zostanie też zorganizowany queerowy spacer po mieście prowadzony przez **Łódzki Szlak Kobiet**. Tym razem publiczność festiwalowa będzie podążać za historiami osób nieheteronormatywnych związanych z Łodzią. Działania Galerii Czynnej dopełni akcja artystyczna zrealizowana przez kultową **klubokawiarnię Ignorantka** w formule open call i adresowana do lokalnej społeczności queerowej.

Feminokultura

W programie Festiwalu nie zabraknie wydarzeń będących manifestacją siły, wyobraźni, czułości i emancypacyjnych dążeń kobiet. Na scenie **Monopolis** zaśpiewa **JUCHO**, czyli znana z Domowych Melodii **Justyna Chowaniak**. Jej twórczość oparta na szczerych, głębokich tekstach poetyckich i nienachalnych dźwiękach kilku instrumentów, zaprasza nas do zwolnienia tempa oraz dostrzeżenia i uszanowania cudów otaczającego świata.

W niedostępnym na co dzień budynku **Collegium Anatomicum** Uniwersytetu Medycznego w Łodzi zostanie zaprezentowany premierowy spektakl „**Klinika ocalenia złamanego serca**” w reżyserii ukraińskiej artystki **Victorii Myronyuk**. Inspiracją dla festiwalowego przedstawienia są badania medyczne, m.in. nad zespołem takotsubo, potocznie zwanym „złamanym sercem”, który jest efektem silnego stresu związanego z utratą. Miejsce prezentacji spektaklu jest szczególnie – w Collegium Anatomicum mieściła się pierwotnie instytucja charytatywna, przywodząca na myśl współczesny aktywizm społeczny, oparty na trosce i empatii.

Zabawa

Festiwal Łódź Wielu Kultur to największe święto kultury miejskiej w Łodzi. To czas spotkań, bycia razem i wspólnotowej zabawy. W tym roku publiczność do wspólnego świętowania zaprosi uznany muzyk, kompozytor i producent **Grzech Piotrowski**, który dla Festiwalu reaktywuje swoją słynną World Orchestra, międzynarodowy projekt muzyczny, będący zderzeniem muzyki świata

Centrum Dialogu im. Marka Edelmana w Łodzi

ul. Wojska Polskiego 83
91-755 Łódź
tel. 0048 42 636 38 21
kom. // cell. 506 155 911
biuro@centrumdialogu.com
www.centrumdialogu.com

FESTIWAL
ŁÓDŹ
WIELU
KULTUR

www.lodz Wielu Kultur.pl

z muzyką symfoniczną, jazzem, folklorem i muzyką filmową. Przygotowany w **Klubie Wytwórnia** wraz z muzykami i muzyczkami z całego globu koncert ma stać się silnym głosem na rzecz przewycięzania wywołujących wojny międzyludzkich podziałów. Bardziej taneczny charakter będzie miał koncert **Roosevelta**, pochodzącego z Niemiec cenionego songwritera i producenta muzycznego. Jego synth-popowa muzyka zabrzmia na **Dworcu Fabrycznym** – w centrum Łodzi, w miejscu, w którym krzyżują się drogi wszystkich, niezależnie od ich kulturowej przynależności.

Świat Młodych

Festiwal to także wydarzenia zaplanowane z myślą o młodych widzach, dzieciach i bliskich im dorosłych. Koncepcja **Małego Festiwalu Łódź Wielu Kultur** opiera się na budowaniu bliskości między małymi i dużymi za pomocą sztuki. Wielkim wydarzeniem Festiwalu będzie **spektakl „Tiébélé” Teatru de la Guimbarde z Belgii**, plastyczno-muzyczna opowieść, w której gesty przodków afrykańskich kobiet splatają się z pierwszymi gestami dziecka. W **Szkole Podstawowej nr 111** zostanie z kolei zaprezentowany spektakl **„Trolle” Teatru 21**, którego aktorami są osoby z Zespołem Downa i w spektrum autyzmu. Przedstawienie będzie pytać o to, jak wspólnie być, przewycięzając strach przed innością. W taneczną podróż w czasie zaprosi natomiast **Hanna Bylka-Kanecka** w swoim spektaklu **„Somatulki”**. Adresowany do całych rodzin, pozwoli odkryć i zrozumieć w ludzkiej cielesności to, co współdzielone ze zwierzętami. Teatralny program dla młodych dopełni docenione przez krytykę przedstawienie **„Wyspa Jadłonomia”** warszawskiego **Teatru Studio**, które zostało zainspirowane, będącą fenomenem wydawniczym, książką Marty Dymek „Jadłonomia”. Ten kulinarno-podróżniczo-kryminalno-rewolucyjny spektakl dla widzów i widzek powyżej 10 roku życia proponuje refleksję nad tym, co można robić na co dzień, by żyć zdrowiej i bardziej odpowiedzialnie: z myślą o lepszej przyszłości planety, ludzi i istot nie-ludzkich.

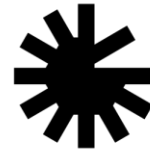
Ponieważ Festiwal Łódź Wielu Kultur nie ogranicza się do komentowania tego, co istnieje, ale także tworzy scenariusze dla przyszłości, szczególne miejsce jest w nim przyznane osobom nastoletnim, które już wkrótce będą kształtowały nasze jutro. Ich **głos wybrzmia podczas debat oksfordzkich**, których tematyka będzie koncentrować się na najbardziej palących problemach dzisiejszego świata, a także na wystawie w **Galerii Pop up Ogrodowa 8, którą przygotowują wspólnie z łódzkim artystą street artu o pseudonimie Gu-Tang Clan**.

Centrum Festiwalowe

Centrum Dialogu im. Marka Edelmana w Łodzi

ul. Wojska Polskiego 83
91-755 Łódź
tel. 0048 42 636 38 21
kom. // cell. 506 155 911
biuro@centrumdialogu.com
www.centrumdialogu.com

FESTIWAL
ŁÓDŹ
WIELU
KULTUR

www.lodz Wielokultur.pl

Na czas Festiwalu Centrum Dialogu im. Marka Edelmana w Łodzi zostanie zamienione w przestrzeń spotkań, rozmów, działań twórczych, rekreacji i edukacji. Będą się w nim odbywały warsztaty ruchowe i kulinarne, pokazy filmowe, a także Targi Wiele Kultur. Program Centrum Festiwalowego wypełnią spotkania z osobami eksperckimi i twórczymi, które poszerzą konteksty kulturowe festiwalowych wydarzeń, nie unikając trudnych tematów, takich jak między innymi konflikt izraelsko-palestyński.

Koncepcja Festiwalu Łódź Wiele Kultur

Kamila Majchrzycka-Szymańska, Joanna Podolska-Płocka, Agata Siwiak, Jarosław Suchan

Kolektyw kuratorski

Nad kształtem merytorycznym i artystycznym Festiwalu Łódź Wiele Kultur 2024 czuwa zespół programowy w składzie: Karolina Krauze-Strzelec, Kamila Majchrzycka-Szymańska, Anna Mrozińska-Szmajda, Joanna Podolska-Płocka, Aleksandra Shaya, Agata Siwiak, Jarosław Suchan, Marcin Tercjak.

Festiwal Łódź Wiele Kultur jest współfinansowany z dotacji Miasta Łodzi oraz dofinansowany ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzącego z Funduszu Promocji Kultury.

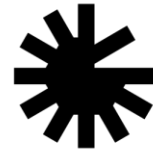
Patronat Honorowy: Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Partnerzy Festiwalu: Monopolis, Veolia Energia Łódź, Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej, Echo Investment S.A., Fabryka Sztuki w Łodzi, Teatr Nowy im. Kazimierza Dejmka w Łodzi, Klub Wytwórnia, Państwowa Wyższa Szkoła Filmowa, Telewizyjna i Teatralna w Łodzi, Dom Literatury w Łodzi, Zachwyty, Fundacja Kwela, Polówka, Ambasada Republiki Federalnej Niemiec, Wyższa Szkoła Biznesu i Nauk o Zdrowiu, Muzeum Miasta Łodzi, Galeria WY, Galeria Czynna, Galeria Olimpus, Galeria Pop up Ogrodowa 8, Galeria Wschodnia, Fundacja Fabryka Biedermanna, Wydział Biologii i Ochrony Środowiska Uniwersytetu Łódzkiego, Katedra Nowych Mediów i Kultury Cyfrowej Uniwersytetu Łódzkiego, Dworzec Łódź Fabryczna, Uniwersytet Medyczny w Łodzi, Fundacja W Stronę Dialogu, Muzeum Tradycji Niepodległościowych, Narodowe Centrum Kultury Filmowej, Austriackie Forum Kultury, Bar Ignorantka, Łódzki Szlak Kobiet, Kamienica Hilarego Majewskiego, Łódzkie Centrum Wielokulturowe, EC1 Łódź - Miasto Kultury, Goethe-

Centrum Dialogu im. Marka Edelmana w Łodzi

ul. Wojska Polskiego 83
91-755 Łódź
tel. 0048 42 636 38 21
kom. // cell. 506 155 911
biuro@centrumdialogu.com
www.centrumdialogu.com

**FESTIWAL
ŁÓDŹ
WIELU
KULTUR**

www.lodz WieluKultur.pl

Institut w Warszawie, Szkoła Podstawowa nr 111, Akademickie Centrum Designu, Fundacja Reszka, Teatr Chorea, Pracownia Portretu, Viva, Niezła Sztuka, Miej Miejsce.